

UK Health
Security
Agency

NHS

Aizsargā sevi no **meningīta** **un septicēmijas** ar MenACWY vakcīnu

Meningokoku ierosināta slimība

Meningokoku ierosināta slimība ir reta, bet ļoti nopietna, un tās gadījumā ir nepieciešama steidzama ārstēšana slimnīcā. Tā var izraisīt invaliditāti, kas maina visu dzīvi, piemēram, amputāciju, dzirdes zudumu, smadzeņu bojājumu un rētas. To izraisa meningokoku baktērijas, kas ir sadalītas vairākās grupās. Visizplatītākās ir A, B, C, W un Y grupas. Zīdaiņiem, maziem bērniem, pusaudžiem un jauniešiem ir vislielākais meningokoku ierosinātas slimības risks.

Meningokoku baktērijas var izraisīt meningītu (smadzeņu apvalka iekaisumu) un septicēmiju (baktēriju iekļūšanu asinsritē, kas izraisa asins saindēšanos). Abas šīs slimības ir ļoti nopietnas un var kļūt par cēloni nāvei, it īpaši — ja tās nav savlaicīgi diagnosticētas.

Gan meningīts, gan septicēmija var izraisīt sepsi. Sepse ir ārkārtīgi nopietna un dzīvību apdraudoša imūnsistēmas reakcija pret jebkuru infekciju un var izraisīt audu bojājumu, orgānu mazspēju un nāvi.

Kādēļ man jāsaņem vakcīna?

Gados vecākiem pusaudžiem un jauniem pieaugušajiem ir augstāks risks saslimt ar meningokoku ierosinātu slimību, tādēļ tev jāvakcinējas, lai sevi aizsargātu. Šī ir droša un ļoti efektīva vakcīna, kas kopš 2015. gada ir izmantota standarta pusaudžu vakcinācijas programmas ietvaros. Tā arī samazina risku inficēt apkārtējos cilvēkus. Tev zīdaiņa vecumā vai agrā bērnībā ir veikta vakcinācija pret MenC, tomēr tā neaizsargā tevi pret citām meningokoku grupām.

MenACWY vakcīna palielina tavu aizsardzību pret MenC un palīdz tevi aizsargāt pret trim citām meningokoku grupām (A, W un Y). Šī vakcīna tevi neaizsargā pret visiem meningokoku ierosinātās slimības veidiem, piemēram, pret MenB, tādēļ tik un tā ir svarīgi zināt slimības pazīmes un simptomus.

Vai man ir obligāti jāsaņem MenACWY vakcīna?

Nē, bet vislabākais veids sevis aizsardzībai ir MenACWY vakcīnas saņemšana. Tev, taviem vecākiem vai aizbildnim ir jāpiekrīt vakcīnas saņemšanai. Parasti šī vakcīna tiek piedāvāta skolas 9. klasē 13-14 gadu vecumā. Neraizējies, ja esi palaidis garām vakcināciju, jo tev ir tiesības saņemt bezmaksas MenACWY vakcīnu no skolas medmāsas vai skolu imunizācijas grupas darbiniekiem, ja vēl arvien mācies skolā, vai arī savā ģimenes ārsta (GP) praksē līdz 25. dzimšanas dienai. Ir 3 MenACWY vakcīnas, un to nosaukumi ir MenQuadfi, Nimenrix un MenVeo; to lietošanas instrukcijas var izlasīt šeit:

MenQuadfi: [medicines.org.uk/emc/product/12818/pil](https://www.medicines.org.uk/emc/product/12818/pil)

Nimenrix: [medicines.org.uk/emc/product/4118/pil](https://www.medicines.org.uk/emc/product/4118/pil)

MenVeo: [medicines.org.uk/emc/product/2939/pil](https://www.medicines.org.uk/emc/product/2939/pil)

Vai vakcinācija ir sāpīga?

Injekcijas nepatīk nevienam, bet šī injekcija būs ļoti ātra. Izmantotās adatas ir ļoti mazas, un būs jūtams tikai neliels adatas dūriens. Ja esi nedaudz noraizējies par šo injekciju, pasaki to iepriekš medmāasai vai ārstam.

Pazīmes un simptomi

Sākotnēji meningokoku ierosināta slimība var šķist līdzīga smagai gripai. Tomēr visi saslimušie parasti kļūst ļoti slimi pāris stundu laikā. Savlaicīga ārstēšana var izglābt dzīvību, tādēļ vajadzētu zināt galvenās pazīmes un simptomus.

Ļoti spēcīgas galvassāpes

Stīvs kakls

Augsta temperatūra

Krampji/lēkmes

Miegainība vai grūtības pamosties

Apjukums un/vai aizkaitinātība

Aukstas rokas un pēdas

**Zini šīs pazīmes
un simptomus**

Var rasties viens vai vairāki no šiem simptomiem, un tie var parādīties jebkurā secībā, kā arī var būt šo abu slimību pazīmju un simptomu sajaukums. Ja tev vai kādam draugam ir bažas radoši simptomi vai veselības stāvoklis strauji pasliktinās, noteikti vajadzētu jau savlaicīgi saņemt medicīnisko konsultāciju.

Ir svarīgi zināt meningīta un septicēmijas pazīmes un simptomus pat tad, ja esi vakcinēts, jo var būt arī daudzi citi šo problēmu iemesli.

stās pazīmes otomus

Nepatika pret spilgtu gaismu

Strauja elpošana

Vemšana/caureja

Krampji vēderā

Bāla, pūtaina āda

Izsitumi / zilumiem līdzīgi izsitumi*

Locītavu vai muskuļu sāpes

Meningīta un septicēmijas pazīmju un simptomu pilnu aprakstu, tostarp arī attēlus un video, var atrast vietnēs www.meningitis.org un www.meningitisnow.org

* Skatiet lapas otrā pusē “Pārbaude ar glāzi”

Pārbaude ar glāzi

Personai, kurai ir septicēmija, var rasties daži plankumi vai arī izsitumi pa visu ķermeni vienlaikus ar drudzi. Vēlāk šie izsitumi var pārvērsties par violetiem plankumiem, kuri neizbalē, kad uz tiem izdara spiedienu. Tu vari to pārbaudīt, piespiežot stikla glāzes sānu pie izsitumiem. Ja tev ir drudzis un izsitumi neizbalē, kad uz tiem izdara spiedienu, nekavējoties saņem medicīnisko palīdzību, zvanot uz numuru 999, vai lūdz, lai kāds tevi aizved uz tuvākās slimnīcas neatliekamās palīdzības nodaļu. Negaidi, līdz parādās izsitumi. Tā var būt vēlīna pazīme vai arī izsitumi var nemaz neparādīties. Ja kāds ir slims un viņa stāvoklis pasliktinās, nekavējoties vērsies pēc medicīniskās palīdzības.

Ja āda ir tumša, plankumi var būt labāk pamanāmi zem plakstiņiem vai uz aukslējām.

Vai ir kaut kādas blaknes?

Injekcijas vietā bieži var būt pietūkums, apsārtums vai jutīgums. Tev var būt galvassāpes vai vari kopumā justies mazliet slims, tomēr šiem simptomiem vajadzētu nozust pēc vienas vai divām dienām. Ja esi nobažījies par kaut kādiem simptomiem, saņem medicīnisko konsultāciju, zvanot uz NHS numuru 111 vai sazinoties ar savu ģimenes ārstu (GP) praksi tāpat kā parasti.

Ja tev ir aizdomas par jebkādām vakcīnas blaknēm, vari par tām ziņot Yellow Card tīmekļa vietnē vai zvanot uz numuru 0800 731 6789 (no plkst. 9.00 līdz 17.00 no pirmdienas līdz piektdienai), vai lejupielādējot Yellow Card lietotni.

Informāciju, ieteikumus un atbalstu saistībā ar meningītu sniedz tālāk norādītās labdarības organizācijas.

Meningitis Research Foundation, bezmaksas palīdzības dienests 080 8800 3344 – no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 9.00 līdz 17.00

Meningitis Now, bezmaksas palīdzības līnija 0808 80 10 388 – no pirmdienas līdz ceturtdienai no plkst. 9.00 līdz 16.00 un piektdienās no plkst. 9.00 līdz 13.00

Ja tev ir jautājumi vai vēlies uzzināt vairāk, runā ar savu ārstu, skolas medmāsu vai prakses medmāsu sava ārsta poliklīnikā.

Šīs brošūras izveidotājs: UK Health Security Agency

© Crown copyright 2024

1P 100K AUG 2023 (APS). Product code: YPMACWY1LA Latvian.

UK Health Security Agency gateway number: 2024071.

Šo brošūru var pasūtīt vai lejupielādēt vietnē **www.healthpublications.gov.uk**, vai saņemt zvanot uz numuru 0300 123 1002 (tālruņa līniju darba laiks ir no plkst. 8.00 līdz 18.00 no pirmdienas līdz piektdienai).

Var pasūtīt šīs brošūras drukātus eksemplārus angļu valodā.